

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Robert Telus

100 DNI

NA STANOWISKU
MINISTRA ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

DZIAŁANIA
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
ODPOWIEDŹ RZĄDU NA PROBLEMY ROLNIKÓW

SUKCESY

- **PONAD 15 MLD ZŁ POMOCY DLA ROLNIKÓW W ZWIĄZKU Z WOJNĄ W UKRAINIE**
- **DIALOG Z ROLNIKAMI – POROZUMIENIE SZCZECIŃSKIE**
- **KOALICJA 5 PAŃSTW PRZYFRONTOWYCH**
- **OPRÓŻNIENIE ROLNICZYCH MAGAZYNÓW PRZED ŻNIWAMI**
- **CHÓW TRZODY CHLEWNEJ NA UŻYTEK WŁASNY**
- **DODATEK DLA SOŁTYSÓW**
- **UŁATWIENIA W BUDOWIE SILOSÓW I WIAT GOSPODARCZYCH**

PAKIET POMOCY

PAKIET POMOCY DLA ROLNIKÓW
ZAGROŻONYCH UTRATĄ PŁYNNOCI
FINANSOWEJ NA SKUTEK ROSYJSKIEJ
AGRESJI NA UKRAINĘ

PONAD 15 MLD ZŁOTYCH
ZE ŚRODKÓW KRAJOWYCH

Największe w historii wsparcie dla sektora
rolniczego

ROZMOWY Z PROTESTUJĄCYMI ROLNIKAMI

13 kwietnia br. **pierwsze spotkanie w Szczecinie.**

27 kwietnia podpisane porozumienia – rolnicy zawieszają strajk.

Porozumienie – uzgodnienia dotyczące rolniczych postulatów w **16 obszarach działania:**

1. TARCZA ANTYKRYZYSOWA dla GOSPODARSTW RODZINNYCH (do 300 ha)
2. ZAGROŻENIA WYNIKAJĄCE Z PROCESU INTEGRACJI UKRAIŃSKIEGO ROLNICTWA
3. GOSPODAROWANIE ZIEMIĄ ROLNĄ
4. KRAJOWE RYNKI ROLNE ORAZ EKSPORT
5. EKOSCHEMATY – UPROSZCZENIA
6. DOPŁATY DO NAWOZÓW I DYSTRYBUCJA PRZEZ POLSKIE FIRMY
7. AGROPORT
8. PALIWO ROLNICZE, E10 I POLSKIE BIAŁKO
9. KRAJOWA GRUPA SPOŻYWCZA
10. INSTYTUCJE OKOŁOROLNICZE (POMOC ROLNIKOM, PODWYŻKI ARIMR)
11. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W ROLNICTWIE (SUSZA)
12. PLAN ODBUDOWY HODOWLI W POLSCE
13. ROLNICZY FUNDUSZ GWARANCYJNY
14. OCHRONA PRZYRODY, A STRATY W ROLNICTWIE
15. KREDYTY I ODDŁUŻENIE
16. EMERYTURY I RENTY

EFEKT: Pakiet pomocy finansowej dla rolników zagrożonych utratą płynności finansowej na skutek agresji rosyjskiej na Ukrainę.

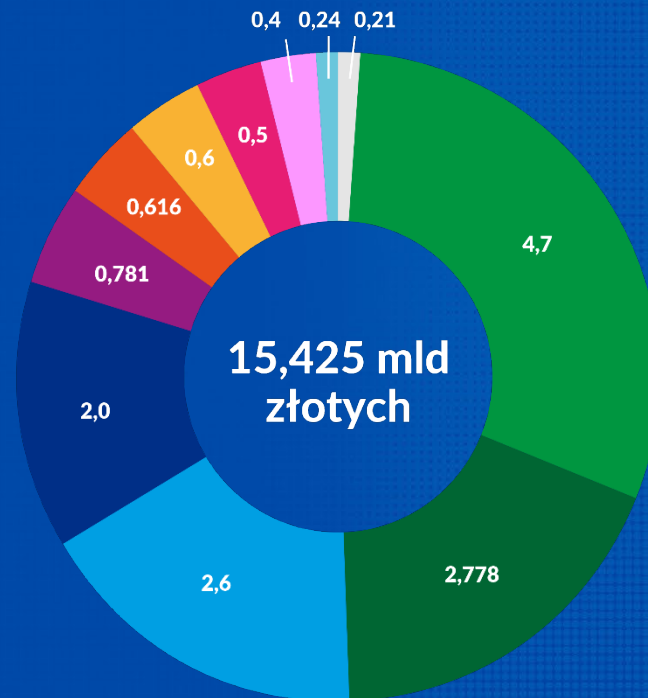

Pakiet pomocy finansowej dla rolników zagrożonych utratą płynności finansowej na skutek agresji rosyjskiej na Ukrainę

Wyłacone oraz realizowane wsparcie rolników w związku z wojną w Ukrainie (w mld zł)

- nawozy 2022 (01.09.2021-15.05.2022)
- nawozy 2023 (16.05.2022-15.05.2023)
- pszenica, gryka i kukurydza (01.12.2022-14.04.2023)
- pszenica i gryka (15.04.2023-15.07.2023)
- kredyty płynnościowe
- paliwo rolnicze, dodatkowe środki (01.02.2023-31.07.2023)
- Locha+ (15.03.2023-15.08.2023) – w notyfikacji
- materiał siewny (15.07.2022-15.06.2023) – w notyfikacji
- transport – w notyfikacji
- kredyty skupowe – w notyfikacji
- mokra kukurydza

PAKIET POMOCY

- **Pomoc dla producentów pozostałych zbóż** (jęczmień, pszenżyto, żyto, owies, mieszanka zbożowa, kukurydza oraz rzepak i rzepik) – **od 700 zł/1 ha do 1750 zł/1 ha. Łącznie ok. 800 mln zł.**
- **Dopłaty do nawozów**
Polska jako jedyny kraj w UE zastosowała dopłaty do nawozów. W 2023 roku **na ten cel trafi 4,7 mld zł. To 500 zł dopłaty do 1 ha gruntów rolnych i 250 zł do 1 ha użytków zielonych.**
- **Dopłaty do paliwa rolniczego**
Zwrot 2 zł do 1 litra zakupionego oleju napędowego. **To wzrost o 100% w stosunku do 2022 r.**
- **Wsparcie producentów trzody chlewnej:**
 - wprowadzenie hodowli trzody chlewnej na własny użytek,
 - kontynuacja Programu Locha+.**Łączna wartość pomocy 500 mln zł, czyli 100 zł do każdego prosiaka,**
jednak nie więcej niż 500 tys. zł dla producenta świń (program w realizacji, wymaga zgody KE).

W latach 2015-2023 pomoc dla producentów świń **wyniosła ponad 8,3 mld zł** (bez kredytów i pożyczek).

PAKIET POMOCY

- **Dopłaty do kwalifikowanego materiału siewnego**

Wartość pomocy **210 mln zł** (w trakcie realizacji, wymaga zgody KE).

- **Kredyty płynnościowe** dla gospodarstw na poprawę płynności finansowej w związku z wojną w Ukrainie:

- wysokość kredytów w zależności od wielkości gospodarstwa **od 100 do 400 tys. zł**,
- okres stosowania dopłat do oprocentowania do 60 miesięcy,
- oprocentowanie 2%.

Kredyt dostępny w bankach współpracujących z ARiMR.

Złożono dotąd wnioski o wartości ponad: **1 mld zł. Ogółem wartość pomocy to 2,778 mld zł.**

- **Kredyty skupowe**

- dopłaty do oprocentowania,
- do maksymalnej wysokości **40 mln zł dla skupujących** zboża, materiał siewny i owoce miękkie.

- **Dopłaty do mokrej kukurydzy**

240 mln zł z budżetu krajowego. Planowana dopłata w wysokości **200 zł do tony** mokrej kukurydzy skupionej przez podmioty skupowe.

PAKIET POMOCY

- **Wsparcie rozwoju infrastruktury magazynowej.**
- **Ułatwienia w budowie silosów i wiat gospodarczych** bez konieczności pozyskania pozwolenia na budowę, a jedynie zgłoszenia budowy:
 - naziemne silosy na materiały sypkie o pojemności do 250 m³ i wysokości do 15 m,
 - budynki gospodarcze i wiaty, związane z produkcją rolną do 300 m².**12 973 wnioski na kwotę ponad 513 mln zł w naborze na budowę silosów.**
- **Złożono 2 056 wniosków na kwotę 6,2 mld zł na przetwórstwo MŚP.**
- **768 wniosków na kwotę 4,028 mld zł** w naborze na budowę i modernizację tzw. centrów przechowalniczo-dystrybucyjnych produktów rolnych.
- **101 wniosków na kwotę 259,75 mln zł** w naborze wsparcia dla organizacji zajmujących się redystrybucją żywności na cele społeczne.

ZREALIZOWANA POMOC W LICZBACH (dane z 18.07.2023 r.)

- Niemal 516 mln zł wypłaconej pomocy na pszenicę, grykę i kukurydzę.
- Blisko 300 tys. złożonych wniosków o pomoc na zboża i nasiona oleiste.
- 6700 złożonych wniosków na pomoc finansową w formie kredytów na utrzymanie płynności finansowej na ok. 1 mld zł.
- Blisko 13 tys. złożonych wniosków w ramach naboru na wsparcie infrastruktury magazynowania służącej zwiększeniu odporności gospodarstw rolnych na kryzysy (silosy).

INNE działania wspierające rolników

- **Uproszczenie ekoschematów dla gospodarstw do 5 ha.** Rolnik, który prowadzi gospodarstwo do 5 ha, będzie mógł skorzystać z ryczałtu **w wysokości 225 euro/ha.**
- **Uproszczony ekoschemat „Dobrostan zwierząt”** – oświadczenia zamiast rejestrów wypasu/wybiegu.

INNE działania wspierające rolników

Czekamy na zgodę Komisji Europejskiej w zakresie:

- „**Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi**” – zniesiony warunek minimalnej liczby punktów, by wziąć udział w ekoschemacie.
- **Zmiana normy GAEC 6** – wprowadzenie dodatkowego terminu utrzymania okrywy od 1 czerwca lub od dnia zbioru plonu głównego do 15 października.
- **Płatności ekologiczne** – zmniejszenie obsady z 0,5 JP na ha do 0,3 JP na ha.

Realizujemy:

- **Pomoc dla pszczelarzy. Podwyższenie do 80 mln zł limitu dla pszczelarzy do prezimowanych rodzin pszczelarskich.**

INNE działania wspierające rolników

- **Ochrona polskiej ziemi** – nowelizacja ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego z dnia 13 lipca 2023 r.:
 - Ułatwienia w określaniu czynszu dzierżawnego nieruchomości rolnych.
 - Prawo nabycia przez KOWR zadłużonych gospodarstw (spłata zadłużenia i zawarcie umowy dzierżawy z dotychczasowym właścicielem).
- **Przedłużenie z 15 do 25 lat okresu spłaty należności rolników wobec KOWR.**
- **Fundusz Ochrony Rolnictwa** – gwarancja ochrony płatności rolnika
 - Ustawa weszła w życie 1 lipca 2023 r.
 - Pomoc rolnikom, którzy ponieśli straty z powodu upadłości firm skupujących.
 - KOWR wypłaci zaległe należności i sam będzie dochodził zwrotu poniesionych kosztów.

SYTUACJA NA RYNKU MALIN

Uruchomienie skupu malin przez spółki Skarbu Państwa.

CEL → **stabilizacja cen** na rynku malin.

Decyzja o **rozpoczęciu kontroli** przez wszystkie krajowe inspekcje ze względu na podejrzenie zmywy cenowej. **Trwa kontrola UOKiK, powiadomione CBA.**

ROZWÓJ ENERGII ODNAWIALNEJ NA OBSZARACH WIEJSKICH

- **Pakiet zmian legislacyjnych:**

- uproszczenia dla biogazowni rolniczych,
- stabilizacja rynku biokomponentów i biopaliw ciekłych, wprowadzenie europejskiego standardu benzyn E-10, który zacznie obowiązywać od stycznia 2024 r.,
- reforma dla spółdzielni energetycznych,
- regulacje i system wsparcia dla rozwoju rynku biometanu w Polsce.

- **USTAWA z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych**, a także ich funkcjonowaniu – jednogłośnie przyjęta przez Sejm RP.

- **Oczekiwane efekty:**

- dodatkowe zyski dla rolników,
- obniżenie kosztów prowadzenia działalności rolniczej i przetwórczej,
- czystsze powietrze,
- niezależność energetyczna obszarów wiejskich.

KONTYNUUACJA DZIAŁAŃ JUŻ ROZPOCZĘTYCH

- **Emerytury rolnicze**
Wypłacane w pełnej wysokości bez konieczności zbywania gospodarstwa, emerytura KRUS już na poziomie emerytur ZUS.
W 2023 r. wynosi 1600 zł, podczas gdy w 2015 r. wynosiła ok. 800 zł. To wzrost o 100%.
- **Dodatek sołecki**
300 zł miesięcznie dla sołtysa, który osiągnął wiek emerytalny i pełnił funkcję co najmniej dwie kadencje, przez 8 lat. Świadczenie co roku waloryzowane.
- **Kontynuacja wsparcia dla Kół Gospodyń Wiejskich (KGW)**
Zwiększenie kwot wsparcia finansowego: od 8 do 10 tysięcy złotych.
- **Rozwijanie systemu ubezpieczeń rolników** (działania prewencyjne, zmniejszenie liczby wypadków w rolnictwie).
- **Wyrównanie płatności bezpośrednich – dla 97% gospodarstw rolnych** (do 50 ha), dzięki zwiększeniu środków na płatność redystrybucyjną o ok. 122 mln EUR.
- **Wsparcie Rolniczego Handlu Detalicznego (RHD).**

DZIAŁANIA NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ

- **SOJUSZ 5 KRAJÓW PRZYGRANICZNYCH: POLSKA, SŁOWACJA, BUŁGARIA, RUMUNIA, WĘGRY** pod przewodnictwem polskiego ministra rolnictwa.
- Bezkompromisowe działania polskiego rządu doprowadziły do zauważenia problemu przez Unię Europejską i podjęcia przez nią odpowiednich działań. Komisja Europejska na wniosek Polski wprowadziła unijne ograniczenia dotyczące zakazu importu zbóż, wstępnie do 15 września br.
- **Dzięki wspólnym działaniom KOMISJA EUROPEJSKA zatwierdziła pakiet pomocy 100 mln euro** dla krajów przyfrontowych, z czego **40 mln euro dla Polski**. (I transza pomocy unijnej wypłacona była w kwietniu br., w wysokości 29,5 mln euro).
- **Współpraca z komisarzem Januszem Wojciechowskim**, który wspierał nasze działania w Komisji Europejskiej.

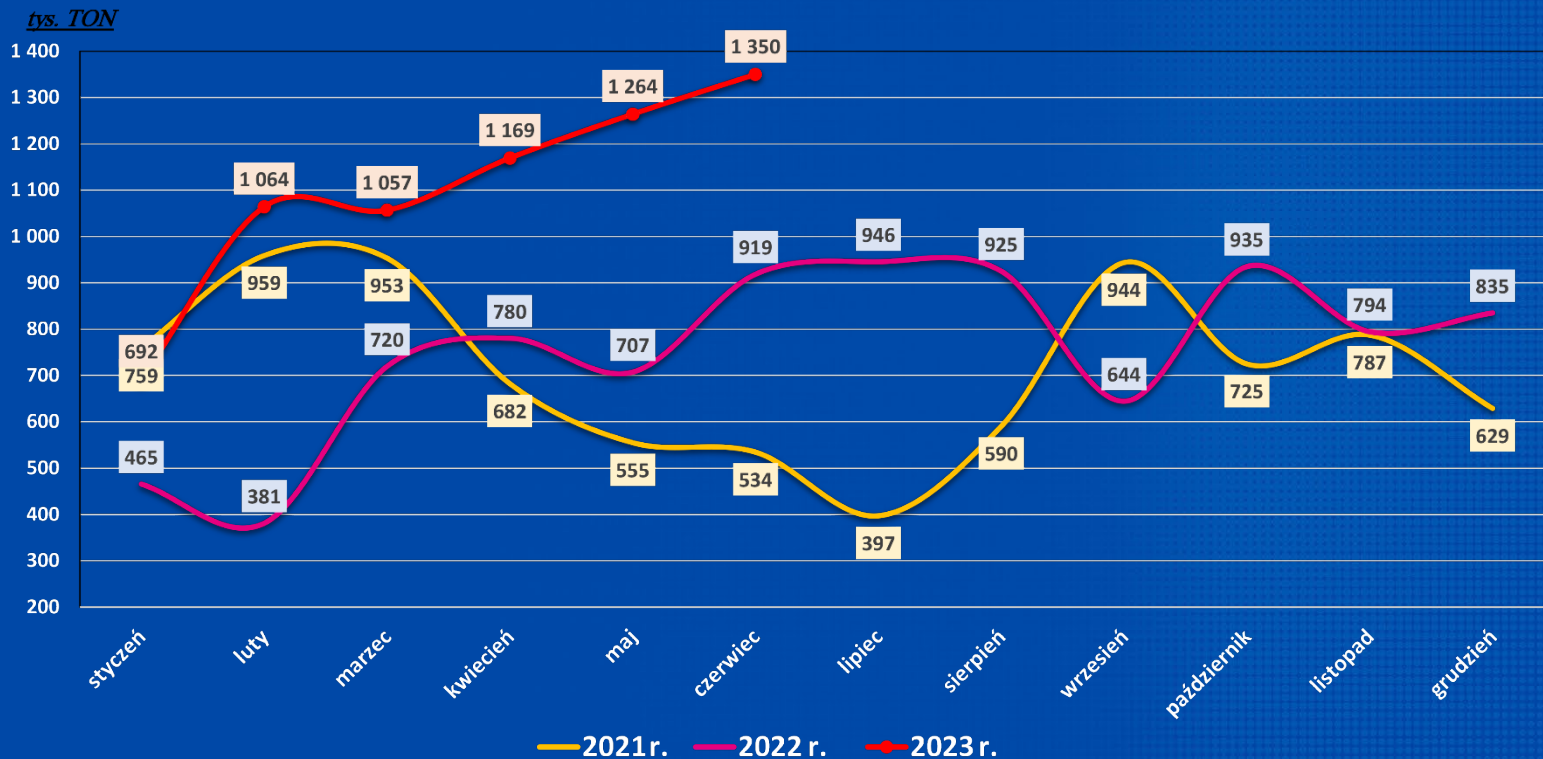

RYNEK ZBÓŻ

- **Ustabilizowanie rynku zbóż** i zachęcenie rolników do sprzedaży zboża zalegającego w magazynach przy spadających cenach światowych.
- Założenie → **upłynnienie nadwyżki zboża.**
- **Cel osiągnięty**, pomimo niskich cen skupu, ale przy oferowanych dopłatach do zbóż. **Obecnie nie ma nadwyżek zboża.**
- **Dzięki dopłatom rolnicy w ciągu 4 miesięcy pozbyli się zapasów przed kolejnymi żniwami.**

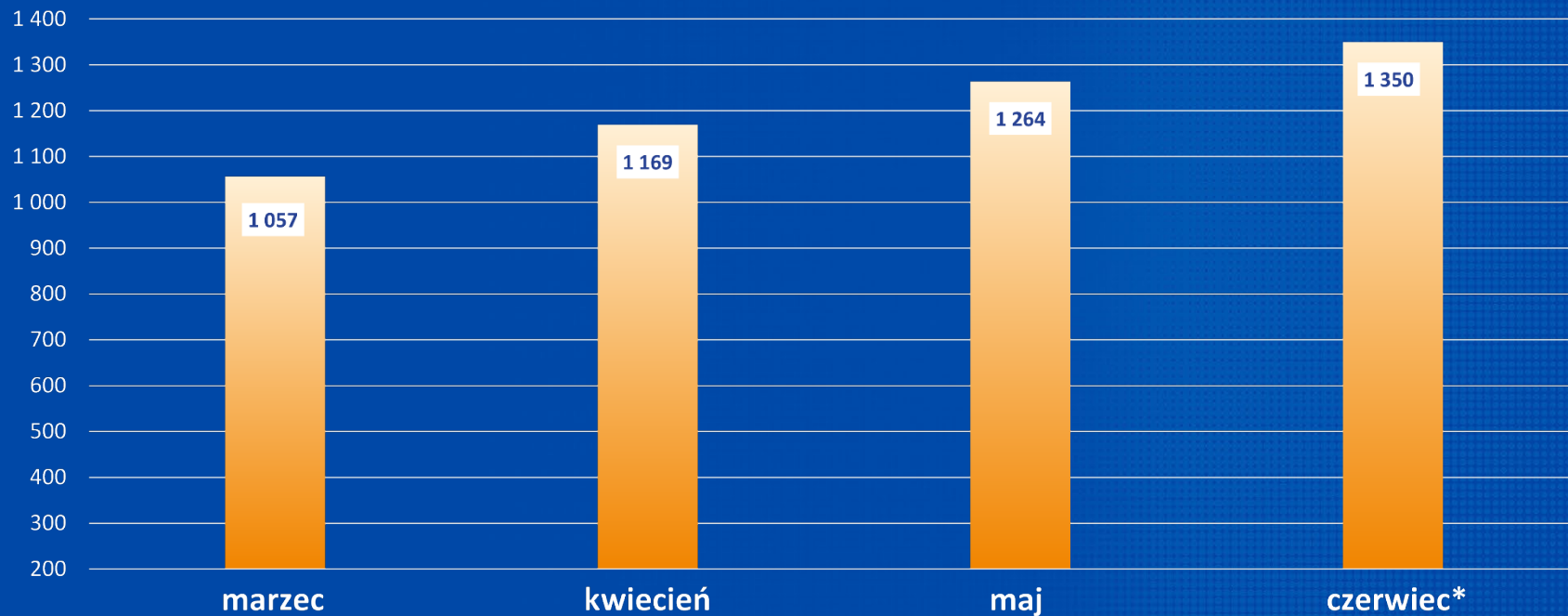
Eksport zbóż z Polski od I 2021 r. do V 2023 r.

Eksport zbóż z Polski III-VI 2023 r.

tys. TON

* dane szacunkowe

DZIEDZICTWO KULTUROWE POLSKIEJ WSI I DZIAŁANIA NA RZECZ PROPAGOWANIA PATRIOTYZMU

- **I Ogólnopolska Parada Kół Gospodyń Wiejskich** „Kolory Polskiej Wsi” w Opocznie – barwne i radosne święto promujące folklor i kuchnie regionalne wszystkich regionów Polski.
- **Ogólnopolskie Święto Niepodległościowego Ruchu Ludowego** – Polska wieś jako ważny filar walki o niepodległość Polski.
- **Wsparcie inicjatyw** mających na celu propagowanie dziedzictwa kulturowego wsi, tradycji ludowych, folkloru i kuchni regionalnej.

Legislacja

Rozporządzenia przyjęte przez Radę Ministrów:

10 rozporządzeń Rady Ministrów dotyczących m.in.: pomocy finansowej dla producentów zbóż, rzepaku i nasion oleistych, dla podmiotów skupowych, dla pszczelarzy, do zakupu nawozów, dla sektora mięsa drobiowego i jaj w związku z gripą ptaków, dla sektora trzody chlewnej w związku z ASF oraz do oprocentowania kredytów.

Ustawy uchwalone przez Sejm RP:

- Nowelizacja ustawy Prawo budowlane dotycząca budowy silosów bez pozwolenia na budowę.
- Nowelizacja ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.
- Ustawa o Funduszu Ochrony Rolnictwa.
- Ustawa o świadczeniu pieniężnym z tytułu pełnienia funkcji sołtysa.
- Ustawa o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury na lata 2021-2027.
- Nowelizacja ustawy o podatku rolnym (1,5% z podatku dla związków rolniczych, kółek i organizacji rolniczych).

Planowane kierunki rozwoju rolnictwa

- **Odbudowa polskiego przetwórstwa.**
- **Wprowadzanie innowacyjności w rolnictwie** – na każdym etapie łańcucha dostaw: od dostawców środków do produkcji rolnej, przez rolnictwo, dystrybucję, przetwórstwo, magazynowanie, handel (hurtowy, detaliczny, zagraniczny), gastronomię, aż do konsumpcji.
- **Poprawa bezpieczeństwa żywnościowego.**
- **Rozwijanie współpracy z krajami UE** – m.in. w zakresie przepływu towarów z Ukrainy (m.in. działanie korytarzy solidarnościowych) oraz zacieśnienie współpracy państwami Trójmorza.

PRIORYTETY DZIAŁAŃ NA PRZYSZŁOŚĆ

- Wspólna Polityka Rolna (wdrażanie Planu Strategicznego WPR, przygotowanie do przeglądu okresowego WPR i nowej WPR po 2027) i współpraca międzynarodowa – stabilne sojusze.
- Konkurencyjność rolnictwa i gospodarki żywnościowej oraz bezpieczeństwo żywnościowe – aktualizacja Programu Rozwoju Głównych Rynków Rolnych, priorytety rozwoju branż, strategia promocji polskiej żywności, ramowe plany działań.

PRIORYTETY DZIAŁAŃ NA PRZYSZŁOŚĆ

- **Rozwój obszarów wiejskich** – infrastruktura, woda dla rolnictwa, transformacja energetyczna, rozwój spółdzielczości, pakt na rzecz obszarów wiejskich.
- **Polityka społeczna** – rozwój aktywnego społeczeństwa i pozarolniczych miejsc pracy, nowe społeczne funkcje wsi.

PRIORYTETY DZIAŁAŃ NA PRZYSZŁOŚĆ

- Instytucje, administracja, programowanie, finansowanie – **sprawną administracją publiczną działającą na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich**, upowszechnienie ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, cyfryzacja usług dla rolnictwa.
- Edukacja i wiedza na obszarach wiejskich – transfer wiedzy i innowacji, rozwój badań naukowych na rzecz rolnictwa, rozwój doradztwa rolniczego i oświaty rolniczej.
- Zrównoważona gospodarka ziemią i nieruchomościami rolnymi skarbu państwa – kompleksowe urządzenie obszarów wiejskich, zrównoważone gospodarowanie gruntami rolnymi.

**Polska wieś
powinna być lokomotywą wzrostu gospodarczego
dla całego kraju.**

**Silne rolnictwo
w dynamicznie rozwijającej się gospodarce,
to mój cel i strategia przyszłych działań.**